

Sygn. akt V KS 37/22

POSTANOWIENIE

Dnia 1 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **S. P.**

oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 1 lutego 2023 r.,

skargi Prokuratora Rejonowego w Radomsku

na wyrok Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 28 września 2022 r., sygn. akt IV Ka 498/22

uchylający wyrok Sadu Rejonowego w Radomsku

z dnia 21 lutego 2022 r., sygn. akt II K 498/21

i przekazującego sprawę do ponownego rozpoznania sądowi właściwemu,

na podstawie art. 539e § 2 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. oddalić skargę;

2. obciążyć Skarb Państwa kosztami postępowania skargowego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lutego 2022 w sprawie II K 498/21, Sąd Rejonowy w Radomsku, po rozpoznaniu sprawy S. P., oskarżonego o to, że w okresie od października 2019 roku do początku 2020 roku w mieście R. działając w warunkach czynu ciągłego w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadził D. K. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w łącznej kwocie nie mniejszej niż 141.550,00 złotych poprzez wprowadzenie go w błąd co do swojej sytuacji

materialnej i finansowej oraz zamiaru wywiązania się ze spłaty zaciągniętych od D. K. pożyczek, czym spowodował straty w wysokości nie mniejszej niż 141.550,00 złotych na szkodę D. K., tj. o czyn z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,

1. uznał oskarżonego S. P. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, który to czyn wypełnił znamiona przestępstwa z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k. i za to na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 37a k.k. w zw. z art. 4 § 1 kk w brzmieniu obowiązującym w dacie popełnienia czynu w zw. z art. 34 § 1 i § 1a pkt 1 k.k. w zw. z art. 35 § 1 kk wymierzył mu karę 1 roku i 2 miesięcy ograniczenia wolności, zobowiązując oskarżonego do wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie;

2. na podstawie art. 46 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego do naprawienia wyrządzonej szkody poprzez zapłatę pokrzywdzonemu kwoty wynikającej z zarzutu aktu oskarżenia;

3. zwolnił oskarżonego od opłaty i wydatków na rzecz Skarbu Państwa, a wydatkami obciążył Skarb Państwa.

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 28 września 2022 roku, sygn. akt IV Ka 498/22, uchylił wyrok Sądu Rejonowego w Radomsku w sprawie II K 498/21 i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Piotrkowie Trybunalskim jako miejscowo i rzeczowo właściwemu do jej rozpoznania w pierwszej instancji.

Skargę na to orzeczenie wniósł Prokurator Rejonowy w Radomsku, który zarzucił rażące naruszenie przepisów prawa karnego procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 437 § 2 zdanie drugie k.p.k. w związku z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k. poprzez uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wobec konieczności przeprowadzenia przez sąd I instancji na nowo przewodu sądowego w całości, ze względu niewłaściwość rzeczową Sądu meriti, który wobec wadliwie przyjętej kwalifikacji prawnej czynu z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k., zamiast art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k., orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu, podczas gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, nie daje podstaw do uznania, iż Sąd Rejonowy w

Radomsku rozstrzygnął co do istoty w sprawie należącej do właściwości Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim, tym samym materializacji bezwzględnej przyczyny odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.

Skarżący wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga okazała się niezasadna.

Zgodnie z art. 539a § 3 k.p.k., skarga może być wniesiona wyłącznie z powodu naruszenia art. 437 k.p.k. lub w wypadku zaistnienia uchybień określonych w art. 439 § 1 k.p.k. Ograniczenie podstaw skargowych do tych, jakie wskazano w tym przepisie oznacza, że zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ograniczony jest wyłącznie do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do wydania orzeczenia kasatoryjnego (por. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17, OSNKW 2018, z. 3, poz. 23). Co do zasady, Sąd Najwyższy nie jest więc, pomijając kwestię bezwzględnych przyczyn odwoławczych (niezależnie czy zaistniały w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, czy w postępowaniu apelacyjnym), uprawniony do badania, czy sąd odwoławczy prawidłowo stwierdził zaistnienie uchybienia stanowiącego względny powód odwoławczy, może jedynie ocenić czy z powodu stwierdzonych przez ten sąd uchybień, pierwszoinstancyjny przewód sądowy powinien zostać powtórzony w całości. W konsekwencji, wskazanie w skardze na wyrok sądu odwoławczego naruszenia innego przepisu niż art. 437 § 2 k.p.k. i art. 439 § 1 k.p.k., nawet w powiązaniu z którymkolwiek z tych uregulowań, oznacza, że jest ona niedopuszczalna (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 24 stycznia 2018 r., II KS 1/18, OSNKW 2018, z. 5, poz. 38 oraz z dnia 25 września 2018 r., V KS 19/18, OSNKW 2018, z. 12, poz. 81).

Autor skargi wywodzi, że Sąd odwoławczy wydając kwestionowany wyrok kasatoryjny dopuścił się naruszenia przepisu art. 437 § 2 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k., poprzez uchylenie wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy

do ponownego rozpoznania wobec konieczności przeprowadzenia przez Sąd I instancji na nowo przewodu sądowego w całości, ze względu na niewłaściwość rzeczową Sądu meriti.

Tymczasem jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy przy prawidłowo poczynionych ustaleniach zarzucony oskarżonemu czyn winien być kwalifikowany z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k. to do jego rozpoznania w I instancji właściwym rzeczowo jest sąd okręgowy (art. 25 § 1 pkt 2 k.p.k.). Jeżeli jednak w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu orzekał sąd niższego rzędu, to niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów oraz wpływu uchybienia na treść orzeczenia sąd odwoławczy może jedynie uchylić zaskarżone orzeczenie i sprawę przekazać do rozpoznania sądowi właściwemu rzeczowo (art. 439 § 1 pkt 4 k.p.k.).

Przesłanki tzw. bezwzględnych przyczyn odwoławczych, w tym dotyczących tak kardynalnych zagadnień, jak zakres właściwości rzeczowej sądu nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Właściwość sądów oparta na przedstawionej wyżej regulacji wynika nie tylko z przynależności sprawcy do określonej kategorii osób, ale także związana jest z określonym rodzajem przestępstwa, lub okolicznościami jego popełnienia.

W tym stanie rzeczy, biorąc pod uwagę, że orzeczenie Sądu odwoławczego znajdowało podstawy normatywne w art. 437 § 2 *in fine* k.p.k., i stwierdzając poprawność zastosowania przez Sąd Okręgowy tego przepisu, należało skargę oskarżyciela publicznego oddalić (art. 539e § 2 k.p.k.), rozstrzygając także o kosztach sądowych postępowania skargowego.